

Zástupce veřejné ochránkyně práv
JUDr. Stanislav Křeček

V Brně dne 21. července 2015
Sp. zn.: 808/2015/VOP/VBG

Vaše značka: Spr 1257/2015

Vážený pane předsedo,

podnětem týkajícím se vyřízení žádostí o informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, orgány státní správy Městského soudu v Brně, se na mě obrátil X. Y., bytem xxx (dále jen „stěžovatel“).

Z podnětu jsem vyrozuměl, že stěžovatel byl v rámci zamítnutí návrhu na vydání předběžného opatření odkázán na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 7 Cmo 237/2000, ze dne 21. 3. 2000. Citované rozhodnutí nedohledal, proto o jeho poskytnutí požádal dne 2. 7. 2013 dle zákona č. 106/1999 Sb. Městský soud v Brně. Rozhodnutí jste mu neposkytl. V letošním roce se v této souvislosti prostřednictvím žádosti podané dle zákona č. 106/1999 Sb. dožadoval vysvětlení postupu soudu. S vyřízením své žádosti je nespokojen a žádá o prošetření.

Za účelem prověření způsobu vyřízení zmíněné žádosti Městským soudem v Brně jsem zahájil šetření dle § 14 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a požádal Vás o vyjádření, jak byla žádost stěžovatele ze dne 18. 1. 2015 vyřízena.

Z Vašeho vyjádření ze dne 22. 5. 2015 jsem vyrozuměl, že žádosti o poskytnutí rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, na něž Městský soud v Brně odkázal v usnesení o návrhu stěžovatele coby žalobce na vydání předběžného opatření (sp. zn. 50 Nc 21/2013) jste nemohl vyhovět, neboť citovaným rozhodnutím Městský soud v Brně nedisponuje, resp. není v daném spisu. Nadto stěžovatel následně sám soud ubezpečil, že rozhodnutí získal jinak a jeho žádost je bezpředmětná.

Z kopie přiložené spisové dokumentace jsem dále zjistil, že stěžovatel požádal dne 18. 1. 2015 o informaci „*Jak se soudce Městského soudu v Brně může odkazovat na rozhodnutí jiných soudů, když je MS Brno, jak sám tvrdí, nemá k dispozici? Nebo prostě jen střelí soudce nějaké číslo judikátu ve svém Usnesení od boku?*“ Z obsahu sdělení místopředsedy městského soudu v Brně Mgr. Milana Jakubíčka ze dne 30. 1. 2015 jsem vyrozuměl, že žádost stěžovatele vyhodnotil jako „opakovanou“, na níž „bylo předsedou soudu odpovězeno pod sp. zn. SI 436/2013.“

Stěžovatel téhož dne podal na způsob vyřízení své žádosti stížnost dle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. K tomu, jak byla stížnost vyřízena, jste se nevyjádřil. Není to zřejmé ani z přiložené spisové dokumentace. Stejně tak není patrné, zda a jak bylo reagováno na stěžovatelův doplňující dotaz „číslo dvě“ obsažený ve stížnosti.

Po seznámení se s Vaším vyjádřením a spisovou dokumentací hodnotím postup orgánů státní správy Městského soudu v Brně, jímž přísluší vyřizování žádostí dle zákona č. 106/1999 Sb., následovně.

Právní hodnocení

Především musím dát za pravdu stěžovateli, že **žádost o informace ze dne 18. 1. 2015 není „opakovanou žádostí“ o informace, ale novou žádostí.** V prvotní žádosti stěžovatel žádá poskytnutí konkrétního soudního rozhodnutí, aby se s ním mohl seznámit v rámci uplatnění svých procesních práv, zatímco v žádosti ze dne 18. 1. 2015 žádá vysvětlení postupu Městského soudu v Brně, co se týče odkazování na rozsudky jiných soudů. Odpověď místopředsedy soudu Mgr. Jakubíčka považuji proto za nepřiléhavou a stížnost žadatele za oprávněnou.

S problémem chybějících odkazů na rozhodovací činnost našich soudů či lépe řečeno s odkazy na nepublikovanou judikaturu se bohužel nesetkávám poprvé. Troufám si říci, že jde o poměrně častý nešvar českých soudů, za nějž byl v minulosti kritizován např. i Ústavní soud Evropským soudem pro lidská práva; věnuje se mu i odborná literatura,¹ která si v této souvislosti klade otázku, do jaké míry soud, resp. stát, dostál své povinnosti učinit právo sdělným. Není mou snahou hodnotit postup Městského soudu v Brně, pokud jde o jeho rozhodovací činnost. Nicméně rozumím stěžovateli, že logicky očekával, že rozhodnutím, na které soud odkazuje, bude disponovat, tj. bude dostupné veřejně či alespoň soudu, aby se s ním mohli účastníci řízení seznámit.

Po zvážení zjištěných skutečností dospívám k následujícímu závěru.

Opírá-li se právní názor Městského soudu v Brně (byť pouhou formou odkazu) o rozhodnutí jiného povinného subjektu (Vrchního soudu v Praze), dává tím soud dostatečně najevo, že tuto informaci považoval za relevantní pro rozhodování v dané věci a že má (měl) tuto informaci přinejmenším v době svého rozhodování k dispozici. S přihlédnutím k tomu, jak široce vykládá pojem „informace vztahující se k působnosti“ ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Nejvyšší správní soud² i komentářová literatura³ – pojem „informace vztahující působnosti povinného subjektu“ *je širší a zahrnuje i případy, kdy určitá věc sice přímo nenáleží do působnosti povinného subjektu, nicméně s jeho zákonem vymezenou působností přímo či nepřímo souvisí*, se domnívám, že i stěžovatelem **požadovaná informace se týkala působnosti (výkonu soudní moci) Městského soudu v Brně.** A v takovém případě **měl Městský soud v Brně mít informaci objektivně k dispozici, případně si ji opatřit,** pokud jí již objektivně nedisponuje;⁴ a dále **poskytnout,** pokud tomu nebrání jiný zákonný důvod; případně odkázat

¹ BOBEK, Michal a Zdeněk KÜHN. *Judikatura a právní argumentace*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Auditorium, 2013, 494 s. ISBN 978-80-87284-35-3, s. 195 a násl.

² Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2009, č.j. 1 As 29/2009-59, www.nssoud.cz, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2009, č.j. 5 As 68/2008-60, www.nssoud.cz či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2010, č.j. 4 As 16/2010-61, www.nssoud.cz

³ Srov. FUREK, Adam a Lukáš ROTHANZL. *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 1031 p. ISBN 9788072018680, s. 59 a násl.

⁴ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 09.02.2012, čj. 1 As 141/2011 – 67, www.nssoud.cz nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 07.04.2015, čj. 6 As 136/2014 -41, www.nssoud.cz

na zveřejněnou informaci.⁵ Požadavek na dispozici rozsudkem přitom nezahrnuje pouze fyzické dohledání v Nc spisu, ale i možnost vyhledání (rozumějme ve smyslu „opatření si“) rozsudku např. prostřednictvím databáze rozhodnutí civilních soudů.⁶

Tím je tedy **vyloučena možnost odložení prvotní žádosti z důvodu nepůsobnosti** dle § 14 odst. 5 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., což zdůrazňuji proto, že právě tomuto způsobu vyřízení žádosti se nejvíce blíží Vaše sdělení ze dne 3. 7. 2013, byť samotnou skutečnost, „že se žádost odkládá z důvodu nepůsobnosti“ ve sdělení výslovně nezmiňujete, a ani neodůvodňujete, proč se požadovaná informace k působnosti Městského soudu v Brně nevztahuje. Takový **způsob vyřízení žádosti neodpovídá požadavkům zákona č. 106/1999 Sb.**⁷

Pokud jde o poskytnutí vysvětlení postupu soudu při odkazování na rozhodnutí jiných soudů, souhlasím s Vámi, že **není povinností orgánu státní správy soudu, aby vysvětloval rozhodovací činnost soudu.** Podání žádostí má sloužit k poskytování existujících „dohledatelných“ informací, nikoliv k „vytváření nových informací“. Žádosti tohoto typu **je ale nezbytné vyřídit** odepřením informace (**rozhodnutím o odmítnutí žádosti**) s poukazem na ustanovení § 15 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. Pochopitelně tím není obecně vyloučeno, aby povinný subjekt informaci poskytl, např. pokud vyhodnotí, že je pro něj snazší novou informaci (např. požadované vysvětlení, právní názor apod.) vytvořit, byť na poskytnutí takové informace nemá žadatel právní nárok.

S ohledem na popsané **nedostatky v postupu orgánů státní správy Městského soudu v Brně** Vás v souladu s § 18 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, **žádám o vyjádření**, které si dovoluji očekávat ve lhůtě 30 dnů od obdržení této písemnosti. Vyjádřete se rovněž k vyřízení stěžovatelovy stížnosti ze dne 30. 1. 2015 včetně zmíněného „dotazu číslo dvě“.

Děkuji za spolupráci a zůstávám s pozdravem

JUDr. Stanislav K ř e č e k v. r.
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Vážený pan
JUDr. Zdeněk Sýs
předseda soudu
Městský soud v Brně
Polní 994/39
608 01 Brno

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

⁵ Srov. § 6 zákona č. 106/1999 Sb.

⁶ Srov. Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 20/2002 ze dne 20. 6. 2002, kterou se upravuje postup při evidenci a zařazování rozhodnutí okresních, krajských a vrchních soudů do systému elektronické evidence soudní judikatury

⁷ Srov. zejm. § 14 odst. 5 písm. c) a d) zákona č. 106/1999 Sb.